

แบบประเมินบทความวิจัย

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567

วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	/		ควรเรียงลำดับการหาคุณภาพเครื่องมือและผลการทดลองให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และใส่สัญลักษณ์ค่าเฉลี่ยและการกระจาย ให้ใช้ equation พิมพ์แทรก
2. Abstract	/		ตรวจสอบภาษาอังกฤษ คำเชื่อม จะไม่มีจุดทศนิยม ตัวพิมพ์ใหญ่ ชื่อเฉพาะ การใช้จุดทศนิยมผิดตำแหน่ง มีไม่ถูกต้องหลายจุด
3. บทนำ	/		มีความสอดคล้องกับหัวข้องานวิจัย
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	/		มีความเหมาะสม
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)			-
6. วิธีดำเนินการวิจัย	/		เหมาะสม สอดคล้องกับระเบียบวิธีวิจัย
7. ผลการวิจัย	/		เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์
8. สรุปผลและอภิปรายผล	/		สอดคล้อง
9. ข้อเสนอแนะ	/		เป็นงานที่น่าชื่นชมและพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี
10. เอกสารอ้างอิง	/		เช็ค ตรวจสอบให้ครบทุกอ้างอิง บรรทัดสุดท้ายของการอ้างอิง ให้เหมือนกันทั้งหมด
11. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	/		เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบตามแผนงาน
12. ความถูกต้องตามรูปแบบ (Template)	/		ให้ตรวจสอบ ปรับให้ถูกต้อง สัญลักษณ์ “ค่าเฉลี่ย” ให้เหมือนกันทั้งเล่ม

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์

/ ☐ 2) บทความผ่านเกณฑ์โดยต้องแก้ไข

☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567
วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓			
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	✓			
3. บทนำ	✓			
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓			
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	✓			
6. วิธีดำเนินการวิจัย		✓		แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่มวิธีการสร้างให้ชัดเจน
7. ผลการวิจัย	✓			
8. สรุปผลการวิจัย	✓			
9. อภิปรายผล		✓		แต่ละด้านให้ทางานวิจัยมาสอดคล้องเพิ่มเติม
10. ข้อเสนอแนะ	✓			
11. เอกสารอ้างอิง	✓			
12. องค์กรความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ 3) ครูสายงานการสอน ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 177 คน ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเหมาะสมตามจุดเด่นของสถานศึกษา 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในปฏิบัติงาน 3) ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร และพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา 4) ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีการตั้งเป้าหมายขององค์กรและมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนที่สามารถถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติงานสู่บุคลากรได้ และ 5) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสร้างค่านิยมในองค์กรที่มีอัตลักษณ์ขององค์กรชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวของบุคลากร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต1

Guidelines for developing innovative leadership of school administrators in the Secondary Education Service Area Office Bangkok 1

ABSTRACT

This study aimed to 1) to study the level of innovative leadership of school administrators under the Bangkok Secondary Education Area Office; Districts 1 and 2) to propose guidelines for developing innovative leadership among school administrators under the Bangkok Secondary Education Area Office. District 1 The sample used in the research was 1) school director, 2) deputy school director, and 3) teaching staff for the academic year 2023, totaling 177 people. The research instruments were questionnaires and interviews. Statistics used in quantitative data analysis include frequency values, percentage values, averages, standard deviations. For qualitative data, content-oriented analysis is used.

The results showed that the innovative leadership of school administrators under the Bangkok Secondary Education Area Office District 1 is at a very high level. Innovative Leadership Development Guidelines of School Administrators There are 5 aspects as follows: 1) Vision: Administrators have the knowledge and ability to analyze trends in educational change in order to appropriately determine the vision, mission and goals of the school according to the strengths of the school. To develop the use of technology in work 3) Creativity Executives listen to the opinions of personnel and are ready to support the implementation according to the opinions of personnel in educational institutions. 4) Teamwork Executives have set organizational goals and have clear operational guidelines that can transfer operational guidelines to personnel. Executives create values in an organization with a clear corporate identity. To be a guideline for the conduct of personnel

Keywords: Guidelines for the development of innovative leadership, School Administrators., the Secondary Education Service Area Office Bangkok 1

บทนำ

ปัจจุบัน สังคมไทยเคลื่อนตัวสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลาย ๆ ด้าน เราต่างก็มีชีวิตอยู่ในโลก ที่สภาพแวดล้อมไปด้วยความเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีคนเรียกสั้น ๆ ว่า VUCA คือ ผันผวน (Volatile) ไม่แน่นอน (Uncertain) ซับซ้อน (Complex) และคลุมเครือไม่ชัดเจน (Ambiguous) แน่นอนว่าโลกของเรานั้นไม่เหมือนเดิม โดยเฉพาะด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสารสนเทศ ที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมในวันพรุ่งนี้ถูกกำหนดโดยทักษะและความรู้ที่ต้องการในปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งด้านวิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่โดยลำพังได้ ต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน มีความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ นำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (เอมจิตร สมสืบ, 2561) และเมื่อเทคโนโลยีและแนวคิดแนวใหม่กำลังทำให้ทุกสิ่งรอบตัวมีความแตกต่างออกไปในหลายด้าน ซึ่งหมายความว่าบริษัทและประเทศต่าง ๆ จะต้องเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับบริษัทอื่นทั่วโลกได้ ในประเทศไทยมีการแข่งขันมากขึ้น การวางแผนและนโยบายเพื่อช่วยให้เป็นผู้นำในแนวคิดใหม่ ๆ สิ่งนี้จะช่วยแก้ปัญหาและเติบโตต่อไป สิ่งสำคัญคือผู้นำจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์และคิดไอเดียใหม่ ๆ (อภิรักษ์ บุปผาชื่น, 2563)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดกระจายอำนาจในงานการบริหาร และระบบการจัดการศึกษา งานด้านวิชาการ งานด้านงบประมาณ งานด้านบริหารงานบุคคล และงานด้านบริหารทั่วไป โดยคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ในการบริหารจัดการการศึกษาผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะความเป็นผู้นำ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม และความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อที่จะได้พัฒนาองค์กรและพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ได้ (อำพร เรืองศรี, 2551) ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (innovative leaders) จึงเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมยุคปัจจุบัน (เอมจิตร สมสืบ, 2561) อ้างถึงใน วสันต์ สุธาวาส, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม กล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร คือ ในโรงเรียนหรือสถานที่เรียนรู้อื่น ๆ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะความเป็นผู้นำพิเศษ ทักษะเหล่านี้ช่วยให้บริหารบุคลากรและทำให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้ สนับสนุนให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ในงานของตนและทำงานร่วมกันได้ดี นอกจากนี้ยังช่วยให้โรงเรียนหรือองค์กรเกิดแนวคิดใหม่ ๆ และวิธีที่จะทำให้ดีกว่าที่อื่น ๆ นี่เป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จและให้บริการที่ดีแก่ผู้คน การเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมทางการศึกษาส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่รับผิดชอบไม่เพียงแต่ทำงานของบุคลากรเท่านั้น แต่ยังรับผิดชอบระบบบริหารจัดการและรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองอีกด้วย รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจึงได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 67 แห่ง ประจำปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ 3) ครูสายงานการสอน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 177 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษาสูงสุด 4) ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 30 ข้อ จำแนกเป็นจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทุกด้าน จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ .891

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 177 คน โดยติดต่อประสานงานขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำวันเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ด้วยโปรแกรม google form และสร้าง QR Code ของแบบสอบถามแนบส่งผ่านระบบ AMSS ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนำไปนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมนำ

แบบสอบถามมาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ นำค่าเฉลี่ยในทุกด้าน จากนั้น มาตั้งเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งสิ้น 5 คน โดยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ ตัวแปรเชิงคุณภาพ คือ ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับการภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม

4.3 นำผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทุกด้าน เพื่อนำไปสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 4 คน และผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	80	45.20
หญิง	97	54.80
รวม	177	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	32	18.08
30 – 40 ปี	45	25.42
41 – 50 ปี	72	40.68
51 – 60 ปี	28	15.82
รวม	177	100
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	53	29.94
ปริญญาโท	112	63.28
ปริญญาเอก	12	6.78
รวม	177	100
4. ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่		
ต่ำกว่า 5 ปี	35	19.77
6 – 10 ปี	35	19.77
11 – 15 ปี	34	19.21

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ข้อมูลทั่วไป	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
	ความถี่	ร้อยละ
16 – 20 ปี	43	24.29
มากกว่า 20 ปี	30	16.96
รวม	177	100

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 177 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 และเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 45.20 ตามลำดับ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 40.68 รองลงมาคือ อายุ 30-40 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 18.08 และอายุ 51-60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82ตามลำดับ วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับระดับปริญญาโท จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 63.28 รองลงมาคือปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 29.94 ปริญญาเอก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.78 ตามลำดับ และประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ 16 - 20 ปี จำนวน คิดเป็นร้อยละ 24.29 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 19.77 6 - 10 ปีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.21 11-15 ปี และมากกว่า 20 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 16.96 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม (n=117)

ด้านการมีวิสัยทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.43	0.73	มาก
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.23	0.75	มาก
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.21	0.74	มาก
4. ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม	4.19	0.76	มาก
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.75	มาก
รวม	4.26	0.75	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.75)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ด้านวิสัยทัศน์ สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ควรวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเหมาะสมตามจุดเด่นของสถานศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในบริหารให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำแผนตามวิสัยทัศน์ให้เชื่อมโยงกัน โดยจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับองค์กร โดยสร้างระบบการติดตามการประเมินผลโดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ กำหนดกลไกการติดตามประเมินผลให้เป็นระบบและมีเอกภาพและให้ระบบ

เชื่อมโยงกัน รับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ตลอดจนมีการสร้างนวัตกรรมแล้วนำมาใช้ในองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

ด้านการคิดสร้างสรรค์ สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรจะต้องมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในระบบการคิดวิเคราะห์ให้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบในเรื่องต่าง ๆ ค้นคว้าหาความรู้ความใหม่ ๆ ด้วยข้อเท็จจริงและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนวิธีแสวงหาความรู้ และนำมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ และนำกระบวนการวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ไปแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการองค์กรที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร และพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานตามความคิดเห็นของบุคลากร ในสถานศึกษา ใช้คำถามที่ดี เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้บุคลากร ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระจากความคิดและความรู้สึกของตนเอง มีการทำงานเป็นทีม เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้เรียนรู้เทคนิคของกันและกัน ได้แนวคิดในการทำงานใหม่ ๆ และหลายแง่มุม

ด้านการทำงานเป็นทีม สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีการตั้งเป้าหมายขององค์กรและมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนที่สามารถถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติงานสู่บุคลากรได้ ให้ความสำคัญกับทุกคนในทีม เปิดโอกาสในการให้บุคลากรเสนอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น เคารพความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและมีเสมอภาคในองค์กร สื่อสารในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงาน เพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพรูปแบบในการปฏิบัติงานดีขึ้น เพื่อตอบสนองแนวทางการปฏิบัติงาน มีการกระจายงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจการตัดสินใจภายในขอบเขตที่กำหนดให้ผู้อื่นไปปฏิบัติ มอบหมายงานตามทักษะความสามารถ ความถนัดอย่างเหมาะสม และเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร ได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาองค์กร

ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารต้องสร้างค่านิยมในองค์กร (Core Value) ที่มีอัตลักษณ์ขององค์กรชัดเจนทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปได้ ยึดโยงบุคลากรในองค์กรเข้าไว้ด้วยกัน ช่วยสร้างเสริมคุณค่าในการทำงานและแรงบันดาลใจ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวของบุคลากร ทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ใช้เป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม มีการจัดการจัดอบรม การสัมมนาให้แก่บุคลากรและผลักดันบุคลากรเพื่อการแสวงหาความรู้ ช่วยส่งเสริมให้การทำงานรวมพลังกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามัคคีช่วยให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมาย และได้มาตรฐาน

ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารต้องมีความทันสมัย สามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่รวมถึงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ต้องมีความรู้พื้นฐานด้านนวัตกรรม และมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่นำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษา การบริหารจัดการภายในองค์กรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดการระบบข้อมูลของบุคลากรและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาและการปฏิบัติงานอื่น ๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อการสั่งการ การสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์

รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ (3) ด้านการทำงานเป็นทีม (4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม (5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และได้การพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเหมาะสมตามจุดเด่นของสถานศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในการบริหารให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้อง รับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ตลอดจนมีการสร้างนวัตกรรมแล้วนำมาใช้ในองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ซึ่งพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ คือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์สร้างแรงจูงใจ มีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน การให้ความสำคัญกับค่านิยม อุดมการณ์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นสู่นวัตกรรมใหม่ๆมองเห็นภาพในอนาคตที่ดีกว่า

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในข้อผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยทุกข้อในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการจัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต้องมีการใช้งบประมาณในการจัดสรร ซึ่งในบริบทแต่ละสถานศึกษา หรืองบประมาณที่ได้รับแต่ละปีการศึกษา อาจจะไม่เพียงพอต่อการจัดสรรให้ครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการ ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร พงษ์เนตร (2564) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งพบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดหาและจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนให้ได้อย่างเพียงพอและทันสมัย เพราะเทคโนโลยีกับการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานนั้น เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.3 ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม มีค่าน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารควรมีการสร้างค่านิยมในองค์กร มีอัตลักษณ์ขององค์กรเชิงนวัตกรรมที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวของบุคลากร ทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ใช้เป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม มีการเสริมสร้างพลังขององค์กรโดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาและต่อยอดแนวคิดนวัตกรรม สนับสนุน รวมถึงการนำนวัตกรรมเข้ามาบริหารจัดการในสถานศึกษา ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิง

* 9 ผลคะแนนที่ 3 อันดับ 3 สอดคล้องกับเรื่อง

นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ซึ่งพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม คือ สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ในทุกๆ ฝ่าย เกิดการพูดคุย ปรึกษาหารือ ระดมสมอง สร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีพื้นที่ได้พบปะ เห็นหน้าและพูดคุยสื่อสารกันพร้อมด้วยทรัพยากรต่าง ๆ เครื่องมือที่พร้อมจะสนับสนุน ส่งเสริมให้มี การแบ่งปันความรู้ ความคิด จนเกิดรวบรวม เชื่อมโยง เกิดการพูดคุย ปรึกษาหารือ ระดมสมองความรู้ต่าง ๆ

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ (3) ด้านการทำงานเป็นทีม (4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม (5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถ อภิปรายได้ ดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เพื่อ กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเหมาะสมตามจุดเด่นของสถานศึกษา สร้างความรู้ความ เข้าใจในกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในบริหารให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนตามวิสัยทัศน์ให้เชื่อมโยงกัน โดยจัดทำแผน แม่บทในการพัฒนาที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับองค์กร โดยสร้างระบบการติดตามการประเมินผลโดยกำหนดตัวชี้วัด ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดวิสัยทัศน์สร้างแรงจูงใจ สูงด้วยความเชื่อส่วนบุคคล มีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุ เป้าหมายของโรงเรียน การให้ความสำคัญกับค่านิยม อุดมการณ์ของ โรงเรียนจากการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นสู่นวัตกรรมใหม่ ๆ

2.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรจะต้องมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ใน การเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในระบบการคิดวิเคราะห์ให้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบในเรื่องต่าง ๆ ค้นคว้าหาความรู้ความ รู้ใหม่ ๆ ด้วยข้อเท็จจริงและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนวิธีแสวงหาความรู้ และนำมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ และนำกระบวนการวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ไปแก้ไข้ปัญหาในการบริหารจัดการองค์กรที่เกิดขึ้นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วริยากร อัครวงศานนท์ (2566) พบว่า ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารควรเปิด โอกาสให้ครูได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ขยายผล ต่อยอดของการฝึกอบรม ติดตามข่าวสารการ พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆสม่ำเสมอ และสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

2.3 ด้านการทำงานเป็นทีม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตั้งเป้าหมายขององค์กรและมีแนว ทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนที่สามารถถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติงานสู่บุคลากรได้ ให้ความสำคัญกับทุกคนในทีม เปิดโอกาส ในการให้บุคลากรเสนอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น เคารพความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและมีเสมอภาคใน องค์กร สื่อสารในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงาน เพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาและปรับปรุง ประสิทธิภาพรูปแบบในการปฏิบัติงานดีขึ้น เพื่อตอบสนองแนวทางการปฏิบัติงาน มีการกระจายงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจการตัดสินใจภายในขอบเขตที่กำหนดให้ผู้อื่นไปปฏิบัติ มอบหมายงานตามทักษะความสามารถ ความถนัดอย่าง เหมาะสม และเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กรได้มีโอกาส แสดงทักษะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร พงษ์เนตร (2564) พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรได้สร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ให้บุคลากรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน และผู้บริหาร สถานศึกษากำหนดบทบาท วางแผน มอบหมายขอบเขต ตลอดจนให้โอกาสในการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็น

2.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องสร้างค่านิยมในองค์กร (Core Value) ที่มีอัตลักษณ์ขององค์กรชัดเจนทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปได้ ยึดโยงบุคลากรในองค์กรเข้าไว้ด้วยกัน ช่วยเสริมคุณค่าในการทำงานและแรงบันดาลใจ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวของบุคลากร ทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ใช้เป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม มีการจัดอบรม การสัมมนาให้แก่บุคลากรและผลักดันบุคลากรเพื่อการแสวงหาความรู้ ช่วยส่งเสริมให้การทำงานรวมพลังกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามัคคีช่วยให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมาย และได้มาตรฐานสนับสนุนบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีจัดการชั้นเรียน รวมถึงการนำนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยาภรณ์ พลเสนา (2564) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานของครูที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Learning & Sharing) เน้นการทำงานแบบร่วมมือ (Collaboration) ที่ไม่จำกัดเพียงแค่ครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันหรือครูในระดับชั้นเดียวกันเท่านั้น แต่จะเป็นการร่วมเรียนรู้และร่วมมือร่วมทำของครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาในลักษณะของเครือข่ายการเรียนรู้ครูนวัตกรรม (Teacher Innovation Network:TIN)

2.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องมีความทันสมัย สามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่รวมถึงเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา ต้องมีความรู้พื้นฐานด้านนวัตกรรม และมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่นำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษา การบริหารจัดการภายในองค์กรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดการระบบข้อมูลของบุคลากรและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาและการปฏิบัติงานอื่น ๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อการสั่งการ การสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบสภาพ และการซ่อมบำรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้พร้อมต่อการใช้งาน และมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการใช้งาน อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ วิษุणे ประทุมมา (2566) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจยอมรับและนำไปสู่การปฏิบัติได้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้จัดทำระบบงานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลส่วนกลางและสามารถเชื่อมโยงนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ควรพัฒนา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารต่อไป

1.2) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรมีการจัดสัมมนาครูและบุคลากรเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการสื่อสารในองค์กร เพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพรูปแบบในการปฏิบัติงานขึ้น

1.3) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการจัดอบรมครูและบุคลากรในด้านของพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการพัฒนาระบบเครือข่ายออนไลน์ภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาสถานศึกษายุคใหม่

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ไปจัดอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานและองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

2.1) การพัฒนาด้านการมีวิสัยทัศน์ ให้มีความกว้างไกลเพื่อให้องค์กรมีคุณภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างนวัตกรรมมาใช้ในสถานศึกษาตลอดจนการสร้างมาตรฐานที่สูงและดีขึ้น

2.2) การพัฒนาด้านการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการจัดการบริหารองค์กรและบุคลากรไปสู่การลงมือปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม ตลอดจนการสร้างสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติงาน

2.3) การพัฒนาด้านการทำงานเป็นทีม ตั้งเป้าหมายขององค์กรและมีแนวทางการปฏิบัติงานชัดเจน ถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติงานสู่บุคลากรได้ ให้ความสำคัญกับทุกคนในทีม กระจายงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ และมอบหมายงานตามทักษะความสามารถเพื่อการพัฒนาองค์กร

2.4) การพัฒนาด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรม ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ การลดความตึงเครียดด้วย เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารและบุคลากร

2.5) การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อดำเนินงานต่าง ๆ มีการสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกในการทำงานผ่านทางระบบออนไลน์ สามารถติดตามการปฏิบัติงาน และจัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมและครอบคลุม ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้งหมด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. ควรมีการศึกษาวิจัยทักษะผู้บริหารที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

4. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กุลชลี จงเจริญ. (2562). หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2566,

จาก <https://www.stou.ac.th/Schools/Sed/upload/หน่วยที่%2012%20ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม.pdf>.

- กมลชนก ชมภูพันธ์. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในธุรกิจยุคดิจิทัล. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5 (1), 148. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/247393/168488>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ.
https://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor._2542pdf.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (____). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2566, จาก <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542>.
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
<http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3353/1/RMUTT-158618.pdf>.
- ปิยาภรณ์ พลเสนา (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วารสาร มจร อุบลราชธานี, 6 (1), 211. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/247758/168002>
- วริยากร อัครวงศานนท์. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 18 (1), 135. สืบค้นจาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yr_hum/article/view/259876/177840
- วิษณุ ประทุมมา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 17 (2), น.276. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hsjournalnmc/article/view/266086/179428>
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
<http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4192/1/RMUTT-175300.pdf>
- อภิรักษ์ บุปผาชื่น. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม: การขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 4 (3), 205-216. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/247139/167605>
- เอนจิตร สมสืบ. (2561). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา : การพัฒนาและทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์] ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำพร เรืองศรี. (2551). ระบบการศึกษาไทย. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 28, 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/174101>